

Tytuł: *Chat GPT 5 – spersonalizowany, kompletny przewodnik po GPT-5.*

Wprowadzenie: **Nie boisz się GPT-5, Ty po prostu jeszcze go nie znasz.**

Na początku jest niedowierzanie. Potem ciekawość, a potem albo strach, albo zachwyt. GPT-5 to nie kolejna aplikacja, to nowy współpracownik zmieniający zasady gry w edukacji.

Pamiętam nauczycielkę matematyki, która przyszła do pokoju nauczycielskiego z wypiekami na twarzy. Nie uwierzycie, zrobiłam plan całego miesiąca z GPT-5 w 20 minut! Nawet dobrałam ćwiczenia pod moich ósmoklasistów!. Najpierw myślała, że to przypadek, potem zrozumiała, że to początek zmiany.

W tym przewodniku nie znajdziesz suchych instrukcji. Znajdziesz drogowskazy, opowieści i konkretne pytania, które pomogą Ci zrozumieć, oswoić i wykorzystać GPT-5 z korzyścią dla uczniów i dla siebie.

Zanim przejdziemy dalej, posłuchaj krótkiej historii: pamiętam, jak pierwszy raz otworzyłem ChatGPT-5. Było późno. Zegar wskazywał 23:42, a ja próbowałem ułożyć plan lekcji, który nie nudziłby moich ósmoklasistów. Wpisałem zdanie: 'Pomóż mi stworzyć ciekawą lekcję o mitologii nordyckiej'. Sekundy później miałem konspekt, pytania, pomysł na pracę domową. I... uśmiech. Pierwszy tego dnia.

Czym jest ChatGPT-5 – i co zmienia na zawsze.

Gdy otwierasz oczy w świecie GPT-5, wszystko wydaje się znajome. Te same pytania, te same przyciski, to samo okno czatu, ale nie daj się zwieść. To nie jest ta sama sztuczna inteligencja, którą znałeś, to jest wersja, która pamięta, rozumie i uczy się razem z Tobą.

Nowa generacja. Nie tylko szybsza. Mądrzejsza. Głębsza.

ChatGPT-5 to nie tylko lepsza wersja ChatGPT-4, ale nowy sposób myślenia o AI jako o partnerze w pracy, uczestniku edukacji i wsparciu w codzienności. Został zbudowany na bazie modelu GPT-4o (omni) – potężnej, multimodalnej architektury, która potrafi przetwarzać tekst, obraz, dźwięk, a nawet reagować niemal w czasie rzeczywistym. Ale to, co naprawdę robi różnicę, to:

- pamięć długoterminowa,
- personalizacja interakcji,
- gotowość do wspierania Cię – jako nauczyciela, twórcy, człowieka.

Sztuczna inteligencja, która... pamięta.

Jedną z największych nowości jest funkcja pamięci (Memory). ChatGPT-5 może zapamiętywać informacje, które mu przekazujesz – o Twoim stylu pracy, potrzebach uczniów, preferencjach, a nawet terminach Twoich zajęć czy zainteresowaniach.

Co to oznacza w praktyce?

1. Podajesz jeden raz, że uczysz języka polskiego w klasie ósmej – a GPT-5 już to wie przy każdej rozmowie.
2. Tłumaczysz, że masz ucznia z dysleksją – AI zaproponuje odpowiednie metody wsparcia bez dodatkowych pytań.
3. Wspominasz, że przygotowujesz konkurs – wróci do tego w kolejnej rozmowie i zaproponuje kolejne etapy.

To już nie tylko chat, to osobisty towarzysz dydaktyki.

Personalizacja, czyli AI dopasowane do Twojego świata.

W GPT-5 wbudowano mechanizmy, które umożliwiają dostosowanie do Ciebie jego zachowań:

1. Możesz ustawić ton wypowiedzi, długość odpowiedzi, poziom zaawansowania.
2. Możesz poprosić, żeby AI tłumaczyło skomplikowane zagadnienia językiem dla ucznia z klasy czwartej – i robi to.

3. Możesz uczyć go swojego stylu, przyzwyczajając, nawet ulubionych form pracy z klasą.

Ta AI nie tylko odpowiada, ona dostosowuje się i z każdą rozmową staje się bardziej... Twoja.

Multimodalność – mów, pokazuj, słuchaj.

GPT-5 rozumie nie tylko słowa. **Potrafi analizować:**

- obrazy (np. zeskanowany arkusz ucznia, zdjęcie tablicy, ilustrację z podręcznika),
- dźwięk (w wersji głosowej – możesz mówić do AI jak do kolegi),
- tekst w różnych językach,
- całe pliki i dokumenty, które przesyłasz w ramach czatu.

Wyobraź sobie lekcję, na której AI pomaga uczniom analizować obraz Jana Matejki, omawia z nimi muzykę filmową albo rozkłada złożony tekst matematyczny na czynniki pierwsze. To nie jest już teoria, to dzieje się teraz.

Co to wszystko oznacza dla Ciebie – nauczyciela i pasjonata?

Wyobraź sobie taki dzień:

Masz 10 minut do lekcji. Przypominasz sobie, że dziś trzeba powtórzyć lekturę z klasą. Otwierasz GPT-5. Wpisujesz: Przygotuj zestaw 5 pytań problemowych do 'Kamieni na szaniec', poziom klasa 8, czas 15 minut, uczniowie lubią dyskusję. Sekundy później masz gotowy plan, bez paniki, bez szukania w podręczniku, bez frustracji. Masz ucznia, który po raz pierwszy mówi głośno przed klasą. GPT-5 podpowiada Ci, jak dać mu odważne, ale czułe wsparcie. Pisziesz potem: Zauważyłem, że dziś odważyłeś się zabrać głos – brawo! I widzisz, jak mu rosną skrzydła. To nie lista funkcji, to zmiana, którą czujesz.

Podsumowanie:

Funkcja GPT-5	Co zmienia dla nauczyciela lub pasjonata?
Pamięć	Zna Cię i uczy się razem z Tobą
Personalizacja	Dostosowuje odpowiedzi do Twoich potrzeb
Multimodalność	Pracuje z tekstem, dźwiękiem, obrazem i plikami
Kontekst długoterminowy	Zapamiętuje wcześniejsze rozmowy i buduje relację
Szybkość i dostępność	Pomaga Ci wtedy, kiedy go potrzebujesz – bez przerw

Czas na Ciebie:

Wejdź do świata GPT-5, zaloguj się, zacznij rozmowę i... zapytaj: **Co dziś możemy razem stworzyć?**

Dlaczego GPT-5 to najlepszy asystent nauczyciela – nie tylko w teorii.

Nie musisz wszystkiego robić sam. Brzmi banalnie? Może, ale w codzienności nauczyciela brzmi to jak luksus. Przygotowanie lekcji, poprawa prac, kontakt z rodzicami, rady pedagogiczne, zmiany planów, nowe narzędzia, nowe wytyczne... Lista nie ma końca.

A teraz wyobraź sobie, że część tej listy znika, albo – jeszcze lepiej – zmienia się w kilka kliknięć. W tym rozdziale zobaczysz, jak GPT-5 staje się Twoim codziennym wsparciem. Nie tylko w wielkich projektach, w małych, codziennych, żmudnych, powtarzalnych rzeczach. Tam, gdzie najbardziej potrzebujesz odzyskać czas i energię.

1. Planowanie lekcji w rytmie Twojej klasy

Nie każda lekcja musi być spektaklem, ale każda zasługuje na dobre przygotowanie. GPT-5 może stworzyć:

- konspekt lekcji dopasowany do podstawy programowej,

- zestaw pytań sprawdzających na koniec zajęć,
- propozycje aktywności dla uczniów o różnym poziomie zaawansowania,
- wersje materiałów dla ucznia z dysleksją, ADHD czy ucznia ukraińskiego.

Wystarczy, że napiszesz: Potrzebuję lekcji z mitologii greckiej dla klasy V, 45 minut, z pytaniami i propozycją ćwiczeń grupowych. GPT-5 zrobi resztę.

2. Ocenianie szybciej – ale nie po łebkach.

Nie zastąpi Cię w ocenie charakteru ucznia, ale potrafi naprawdę wiele. Wyobraź sobie, że uczeń oddaje rozprawkę. Ty skanujesz ją telefonem, wrzucasz do czatu z GPT-5 i mówisz: Daj mi komentarz z pochwałą za pomysł oraz wskazaniem błędów językowych. Zrób to w stylu empatycznego nauczyciela. Po chwili masz gotowe zdanie: Brawo za świeże spojrzenie na temat! Popracuj jeszcze nad interpunkcją – przecinki potrafią być uparte, ale razem damy im radę.

GPT-5:

- porówna odpowiedzi uczniów z modelem,
- zaproponuje komentarze do prac pisemnych,
- wygeneruje kartę obserwacji ucznia,
- podpowie informację zwrotną dostosowaną do poziomu dziecka.

3. Komunikacja z rodzicami i zespołem – bez stresu.

Znasz to uczucie, gdy siadasz po godzinach do wiadomości na Librusie i nie wiesz, od czego zacząć? GPT-5 podpowie Ci:

- jak napisać wiadomość do rodzica zaniepokojonego zachowaniem dziecka,
- jak opisać sukces ucznia tak, by rodzic poczuł dumę,
- jak napisać komunikat do całej klasy czy rady pedagogicznej,
- jak przygotować plan wychowawczy na semestr.

Zyskujesz nie tylko czas. Zyskujesz spokój.

4. Innowacje, projekty, granty – nie od zera.

Nie musisz być ekspertem od pisanie wniosków. GPT-5 pomoże:

- wygenerować opisy projektu do konkursów i grantów,
- zebrać dokumentację potrzebną do realizacji programu,
- przygotować harmonogram działań,
- zaproponować wskaźniki ewaluacji.

Możesz poprosić: Stwórz mi wstęp do projektu o edukacji medialnej dla klas VI–VIII z naciskiem na krytyczne myślenie.

Gotowe.

To nie jest magia, to narzędzie.

W rękach nauczyciela – kreatywnego, świadomego, zmęczonego, ale oddanego – GPT-5 nie jest zagrożeniem, jest szansą. A co jeśli go nie użyjesz? Pozostaniesz z tymi samymi obowiązkami, tym samym zmęczeniem, tym samym brakiem wsparcia, w świecie, który nie zwalnia.

Szansą na to, by wrócić do sedna pracy nauczyciela:

być z uczniami, rozumieć ich, towarzyszyć im w rozwoju, a nie tylko walczyć z systemem, tabelami i czasem.

Ćwiczenie praktyczne: Wybierz jedno zadanie, którego nie lubisz robić. Napisz do GPT-5: Jak możesz mi w tym pomóc? Zobacz, co odpowie. Zobacz, jak się poczujesz, a potem – podziel się tym z koleżanką lub kolegą z pracy. Niech oni też poczują, że nie są sami. To może być początek pięknej współpracy.

Twój własny GPT – jak stworzyć AI, która zna Twój styl i Twoje potrzeby.

Wyobraź sobie, że masz asystenta, który nie tylko zna się na wszystkim, ale też rozumie Twój sposób pracy. Wie, jakich słów używasz, jakie pytania zadają Twoi uczniowie, jakiego tonu oczekują rodzice. Wie, że wolisz pytania otwarte niż testy jednokrotnego wyboru, że Twoje konspekty mają być zwarte, ale konkretne, że Twoja klasa to nie laboratorium, tylko żywy organizm, który wymaga czujności i elastyczności.

Tak właśnie działa GPT-5, kiedy zbudujesz własnego asystenta – swojego personalnego GPT.

Jak to zrobić krok po kroku?

W najnowszych wersjach ChatGPT możesz stworzyć własną instancję modelu – tak zwanego *Custom GPT*. Możesz nadać mu nazwę, opisać jego funkcję, ustalić styl i sposób komunikacji. Nie potrzebujesz ani wiedzy programistycznej, ani specjalistycznego szkolenia. Wszystko opiera się na jasnych, intuicyjnych formularzach.

Przykład? Nauczycielka biologii tworzy GPT o nazwie BioAsystent 8-klasa. W opisie wpisuje, że ma wspierać w tłumaczeniu pojęć biologicznych uczniów w wieku 13–15 lat, z uwzględnieniem trudności językowych i koncentracyjnych. Ustawia, by odpowiedzi były krótkie, konkretne, obrazowe, z przykładami z życia codziennego.

Efekt? AI, które nie tłumaczy fotosyntezy jak podręcznik akademicki, tylko jak koleżanka z kółka przyrodniczego. A uczniowie, którzy wcześniej uciekali wzrokiem od podręcznika, zaczynają zadawać pytania, ponieważ rozumieją.

Czego potrzebujesz, by zacząć?

Tylko kilku rzeczy:

1. **Pomysłu** – do czego chcesz używać swojego GPT? Do wspierania ucznia? Do przygotowania scenariusza? A może do tworzenia newsletterów?
2. **Stylu** – jak chcesz, by mówił? Jak długi ma być? Jakie ma mieć ograniczenia? Czy ma używać języka formalnego, czy potocznego? Czy ma być serdeczny, czy rzeczowy?
3. **Przykładów** – możesz wkleić do formularza kilka swoich wcześniejszych treści (np. postów do rodziców, konspektów lekcji), żeby nauczył się Twojego języka.
4. **Celów edukacyjnych** – dobrze, by GPT wiedział, na jakim poziomie edukacyjnym pracujesz, z uczniami w klasie 3 SP czy maturzystami z technikum? To zmienia wszystko.

Zastosowania GPT w praktyce szkolnej:

- **do pisania ogłoszeń i komunikatów** – nazwij go Sekretarz klasowy. Niech zna kalendarz roku szkolnego i formułuje eleganckie wiadomości, np. Szanowni Państwo, przypominamy o zebraniu rodziców, które odbędzie się 14 marca o godzinie 17.00. Z pozdrowieniami, wychowawca.
- **do analizy tekstów ucznia** – Korektor z empatią. Niech szuka błędów ortograficznych i stylistycznych, ale też chwali ucznia za pomysł, logikę czy rozwój.
- **do planowania lekcji** – Szybki Konspektor. Wpisujesz: Temat: Balladyna, klasa 7, 45 minut, celem jest rozwijanie umiejętności analizy postaci – i otrzymujesz propozycję wstępu, rozwoju, zakończenia oraz pytania refleksyjne.
- **do rewalidacji** – np. Trener koncentracji – przygotowuje ćwiczenia dla uczniów z ADHD.

- **do nauki języków obcych** – np. MiniLingwistyczny Korepetytor – tłumaczy, podaje przykłady, ćwiczy wymowę.

Przykład z życia:

Pani Kasia, nauczycielka historii, stworzyła GPT o nazwie Narrator lekcji historii. Ustawiła go tak, by mówił językiem gawędziarza – nie suche fakty, ale opowieści. Uczniowie pokochali go, zaczęli zadawać pytania, dopytywać o ciekawostki, śmiać się z anegdot. Historia przestała być listą dat – stała się podróżą.

Z kolei Pan Michał, nauczyciel informatyki, skonfigurował GPT Asystent Pracowni, który odpowiada na pytania uczniów dotyczące kodu, tłumaczy polecenia z podręcznika i podsuwa uczniom nowe wyzwania programistyczne. Uczniowie czują się jak w firmie IT.

Nie bój się eksperymentować.

Stworzenie własnego GPT nie wymaga kodowania. Nie musisz znać się na technologiach. To bardziej przypomina... napisanie instrukcji dla bardzo mądrego ucznia. Napisz, jak ma się zachowywać – a on to zrobi. Zmieniaj, testuj, dopracowuj. Dziś chcesz GPT do pisania testów, jutro – do burzy mózgów, pojutrze – do relacji z rodzicami. Możesz mieć ich kilka, albo jednego, który zna Twoje priorytety.

Własne GPT to nie luksus, to prawo nauczyciela XXI wieku.

W świecie, gdzie czas to najdroższy zasób, a oczekiwań wobec szkoły przybywa z każdej strony – personalizowane AI staje się nie gadżetem, ale tarczą i mieczem.

Ćwiczenie praktyczne: Zastanów się, jakiego GPT potrzebujesz. Nadaj mu nazwę i opisz, co ma robić. Wejdź na platformę ChatGPT, wybierz: Stwórz własnego GPT i... działaj. Możesz nawet zacząć od szablonu, który dla Ciebie przygotowaliśmy w załączniku tego poradnika. A jeśli masz kolegę lub koleżankę, którzy też próbują – stwórzcie swoje GPT razem i przetestujcie je na tej samej lekcji.

Pracuj szybciej, lepiej, spokojniej – GPT jako partner Twojego warsztatu dydaktycznego.

Wyobraź sobie taką sytuację. Wracasz po lekcjach do pokoju nauczycielskiego. Masz 30 minut przerwy. Trzeba przygotować lekcję otwartą, napisać podsumowanie diagnozy ucznia, przygotować zadania wyrównawcze i jeszcze sprawdzić kilka wypracowań. A telefon co chwilę sygnalizuje nowe wiadomości od rodziców. Znasz ten scenariusz?

A teraz wyobraź sobie, że masz obok siebie kogoś, kto mówi: Nie martw się, pomogę Ci. Zaczniemy od tego, co najpilniejsze. Kogoś, kto od razu zaczyna działać. To właśnie może zrobić dla Ciebie GPT-5, jeśli go odpowiednio włączysz do swojego warsztatu pracy.

Z jakimi zadaniami GPT-5 radzi sobie najlepiej?

Z tymi, które do tej pory zabierały Ci najwięcej czasu i energii. Oto przykłady z życia codziennego:

1. Masz sprawdzić 26 opowiadań uczniów? Wrzuć je do GPT-5, zaznacz kryteria oceny i poproś o komentarz do każdego. Nie odda całkowicie Twojego stylu, ale da Ci bazę. Szybszą niż od zera.
2. Trzeba stworzyć zestaw zadań powtórkowych z matematyki? Wpisujesz: klasa 6, ułamki dziesiętne, 10 zadań z odpowiedziami – od łatwych do trudnych – i już masz gotowy zestaw.
3. Potrzebujesz pomysłu na lekcję w stylu escape roomu? GPT-5 potrafi zaprojektować ją od A do Z. Z fabułą, zagadkami, podziałem na grupy.
4. Przygotowujesz diagnozę dla ucznia z trudnościami w nauce? GPT-5 może pomóc zbudować jasny, zwięzły opis, oparty na Twoich notatkach.

Czy to legalne i bezpieczne?

To pytanie, które zadaje każdy nauczyciel i słusznie. Korzystanie z GPT-5 jako asystenta w pracy dydaktycznej jest bezpieczne – pod warunkiem, że nie wprowadzasz danych osobowych uczniów ani nie przekazujesz materiałów chronionych prawem autorskim w całości bez zgody.

Zadbaj o:

- unikanie nazwisk uczniów i innych danych wrażliwych,
- posługiwanie się skrótami lub pseudonimami,
- formułowanie ogólnych problemów (np. uczeń z dysgrafią, 4 klasa, zamiast imienia i nazwiska).

Ile czasu można zaoszczędzić z GPT-5?

Średnio – nawet do 40% dziennego czasu pracy przy komputerze, ale to nie wszystko. Zyskujesz też coś cenniejszego: spokój. Wiesz, że nie jesteś sam, że nawet w piątek wieczorem, kiedy trzeba dopracować prezentację na radę pedagogiczną, masz kogoś, kto Cię wesprze. I zrobi to... w 30 sekund.

Jak wygląda dzień pracy z GPT-5 u boku?

Rano: wpisujesz do GPT-5, że dziś lekcja o emocjach w klasie 2. Proponuje Ci trzy krótkie aktywności, dwie bajki i pytania otwarte.

Przerwa: tworzysz komunikat do rodziców o zbiórce darów dla schroniska. GPT-5 pisze go za Ciebie. Ty tylko edytujesz.

Po południu: analizujesz wyniki kartkówki. GPT-5 tworzy dla każdego ucznia krótki feedback: Świetna praca z zadaniami 1–3, warto popracować nad działaniami pisemnymi.

Wieczorem: chcesz przygotować ciekawy wpis na stronę klasy. GPT-5 zamienia Twoje hasła w pełny, angażujący tekst.

Klucz do efektywności? Ufaj i kontroluj.

GPT-5 nie zastąpi Twojej wiedzy, nie podejmie decyzji wychowawczej, ale może być Twoim redaktorem, korektorem, burzą mózgów i narzędziem diagnostycznym. Warunek? Zawsze czytaj to, co proponuje. Zawsze dostosuj do kontekstu. GPT-5 to pomocnik, nie zastępca.

Pamiętaj – nie musisz być mistrzem AI. Wystarczy, że masz cel.

Nie chodzi o to, byś znał każdą funkcję, chodzi o to, byś miał pytanie, które poprowadzi Cię dalej. Jak każde dobre pytanie dydaktyczne.

Zadanie dla Ciebie: Wybierz jedno zadanie, które zajmuje Ci najwięcej czasu – np. pisanie planów dydaktycznych, ocenianie czy komunikacja z rodzicami. Opisz GPT-5, co chcesz osiągnąć. Przetestuj, zmodyfikuj, zastosuj ponownie.

W ten sposób budujesz nie tylko swoje kompetencje cyfrowe, budujesz odporność, spokój i swój własny rytm pracy.

Edukacyjna codzienność – GPT w planowaniu, diagnozowaniu, komunikacji.

Kiedy słyszysz słowo AI, myślisz: przyszłość. Coś odległego. Ale dla nauczyciela GPT-5 nie jest przyszłością. Jest codziennością. A dokładniej – może nią być. I to właśnie ten rozdział pokazuje, jak AI wpleść w tygodniowy rytm szkolnej pracy, bez rewolucji i wielkich deklaracji. Zwyczajnie. Skutecznie.

Planowanie zajęć: 15 minut zamiast godziny.

Znasz to uczucie: siedzisz wieczorem przed pustym planem zajęć. Myślisz: Co by tu zrobić z klasą 4, żeby było ciekawie, a nie wymagało 2 godzin przygotowania? Wpisujesz do GPT-5: Lekcja o przyjaźni, 45 minut, klasa 4, z aktywnością ruchową i refleksją. W kilka sekund otrzymujesz gotowy szkic zajęć, propozycję ćwiczeń, pytania do dyskusji i... luz psychiczny. Możesz działać.

Co więcej – GPT-5 zapamięta Twój styl. Jeśli preferujesz zadania projektowe, interakcję lub pracę w kręgu – będzie to uwzględniać. Planowanie przestaje być przymusem, a staje się... kreatywnym momentem dnia.

Diagnozowanie potrzeb uczniów: precyzyjniej i spokojniej.

Wychowawca klasy 7 dostał właśnie informację od nauczycielki matematyki: Mamy problem z koncentracją u Tomka. Nie pisze zadań, gubi się. Co teraz? Można szukać poradników, tracić godziny, albo można opisać problem GPT-5. I dostać propozycję:

- hipotez przyczyn (np. przestymulowanie, brak strategii uczenia się),
- ćwiczeń wspierających koncentrację,
- gotowego opisu do dokumentacji zespołu nauczycielskiego.

GPT-5 nie diagnozuje w sensie klinicznym. Ale pomaga zebrać dane, usystematyzować myślenie, sformułować pomysły. Daje nauczycielowi wsparcie, którego często brakuje.

Komunikacja z rodzicami: mniej stresu, więcej zrozumienia.

Pisanie wiadomości do rodzica, szczególnie w trudnych sytuacjach, potrafi być stresujące. Chcesz być uprzejmy, ale stanowczy, empatyczny, ale konkretny. GPT-5 pomoże napisać wiadomość, która jest jasna, neutralna emocjonalnie i zrozumiała.

Przykład? Pani Anno, zauważyliśmy, że Karolina coraz częściej zapomina o pracach domowych. Chcemy to omówić, by wspólnie znaleźć rozwiązanie. Proszę o kontakt. GPT-5 przygotuje różne wersje komunikatów – formalne, serdeczne, rzeczowe. Ty wybierasz, Ty decydujesz.

Zarządzanie tygodniem: GPT jako Twój planner.

W poniedziałek rano pytasz: GPT, jakie mam dziś zadania? I on Ci odpowiada – bo zna Twój terminarz, zna Twoje priorytety. Pomaga ustalić, co dziś najważniejsze, a co może poczekać. Możesz zintegrować GPT z kalendarzem, zadać mu polecenie typu: Zrób mi plan tygodnia z czasem na przygotowanie do lekcji otwartej. Brzmi futurystycznie? A jednak to się dzieje już dziś.

Małe kroki – wielkie zmiany.

Nie musisz zacząć od wszystkiego naraz, zacznij od jednego elementu:

- zaplanuj jedną lekcję,
- napisz jedną wiadomość,
- zbuduj jeden plan działania.

Potem wróć, popraw. Powiedz GPT-5, co było pomocne, a co nie. Uczysz się razem z nim, a on – razem z Tobą.

Zadanie dla Ciebie: Przez tydzień zapisuj sytuacje, w których GPT-5 pomógł Ci jako nauczycielowi. Pod koniec tygodnia zrób krótką refleksję: co było przełomowe, co tylko przydatne, a co zaskakująco zbędne. To będzie Twoje osobiste AI Portfolio.

GPT w rękach uczniów – jak rozwijać kompetencje przyszłości z pomocą AI.

Czy wyobrażasz sobie uczniów, którzy współpracują z AI jak z asystentem, a nie ściągają? Takich, którzy nie kopiują, ale pytają. Eksperymentują. Uczą się myśleć razem z technologią, a nie zamiast niej? GPT-5 otwiera właśnie tę możliwość.

Uczeń jako twórca, nie tylko odbiorca.

W klasie 6 nauczycielka języka polskiego daje uczniom zadanie: Napisz opowiadanie z narratorem pierwszoosobowym. Jeden z uczniów wpisuje do GPT-5: Pomóż mi napisać opowiadanie o chłopcu, który zgubił się w lesie. Ale AI nie daje gotowca, zamiast tego odpowiada pytaniem: Jak miał na imię? Dlaczego znalazł się w lesie? Co czuje?

Rozpoczyna się dialog. Uczeń zaczyna tworzyć. AI podpowiada strukturę, pomaga rozwijać wątek, nie pisze za, ale wspiera w.

Współpraca z AI jako ćwiczenie myślenia.

Matematyka. Zadanie tekstowe, klasa 7: Mama kupiła 3 kg jabłek po 4,50 zł za kg. Ile zapłaciła? GPT-5 może pomóc uczniowi zrozumieć treść, przetworzyć ją na działanie, wyjaśnić krok po kroku.

Ale kiedy zadasz pytanie: Jak można by zmienić treść zadania, żeby było trudniejsze? – AI zaproponuje kilka wersji, a uczeń może stworzyć własną.

To już nie jest rozwiązywanie. To projektowanie, myślenie poziom wyżej.

Projekty interdyscyplinarne z GPT-5.

W klasie 8 uczniowie tworzą projekt Moja mała ojczyzna. Jeden uczeń pracuje z GPT-5 nad grafiką (wspólnie z DALL-E), inny tworzy quiz wiedzy o regionie, kolejny – podcast z wywiadem z babcią. AI pomaga w pisaniu pytań, przekształcaniu nagrań, redagowaniu notatek.

To nie tylko nauka. To działanie. Z technologią jako partnerem, nie proteżą.

Edukacja krytyczna: rozmawiamy o AI, nie tylko z AI.

To, że uczniowie potrafią korzystać z AI, nie znaczy, że rozumieją, czym ona jest. Potrzebują rozmowy o tym:

- skąd AI czerpie dane,
- czym jest halucynacja językowa,
- jakie są granice i ryzyka jej stosowania,
- jak odróżnić pomoc od oszustwa.

Dlatego GPT-5 powinien być obecny nie tylko na lekcjach informatyki, ale i na godzinach wychowawczych i to nie jako temat zagrożeń – ale jako okazja do mądrego dialogu o przyszłości.

Zaufanie zamiast zakazów.

Zakaz korzystania z AI to jak zakaz używania kalkulatora. Bez sensu, jeśli nie nauczysz wcześniej, do czego on służy. Nauczyciel w liceum mówi uczniom: Możecie korzystać z AI do inspiracji, ale za treść odpowiedzi – odpowiadacie Wy. Uczy ich: jak parafrazować, jak krytycznie czytać to, co AI proponuje, jak używać przypisów i źródeł. To nie tylko nowoczesność, to odpowiedzialność.

Zadanie dla Ciebie: Porozmawiaj z uczniami o tym, jak korzystają z AI. Zadaj im pytania:

- Czego szukacie w GPT?
- Czy wiecie, skąd bierze odpowiedzi?
- Co Wam pomaga, a co przeszkadza?

A potem – zaproponuj wspólny projekt z AI. Mały, prosty, ale wspólny.

Zamiast zakończenia – nowy początek, czyli Ty + AI = Edukacja 5.0.

To nie jest koniec przewodnika, to początek Twojej własnej drogi z GPT-5. W świecie, który zmienia się szybciej niż kiedykolwiek, potrzebujemy nauczycieli, którzy nie tylko nadążają, ale i prowadzą. To właśnie Ty.

Nauczyciel przyszłości? Już nim jesteś.

Jeśli doszedłeś aż tutaj, to znaczy, że nie boisz się nowości. Że szukasz rozwiązań, że pytasz nie tylko czy warto?, ale jak najlepiej?. GPT-5 to nie jest cudowny środek, to narzędzie, ale w Twoich rękach może stać się czymś więcej – sprzymierzeńcem, przyspieszaczem, a czasem po prostu – ulgą.

Nie musisz być ekspertem technologicznym, by być liderem zmian.

Nie musisz znać wszystkich funkcji, nie musisz rozumieć architektury modeli językowych. Wystarczy, że zapytasz: Jak mogę pomóc moim uczniom lepiej zrozumieć świat – z pomocą tej technologii? Każda rozmowa z GPT-5 to okazja, by się rozwijać. Każde ćwiczenie z uczniami to szansa, by ich czegoś nauczyć – i czegoś się od nich nauczyć.

Twoje kolejne kroki:

1. Wybierz jeden temat – lekcja, projekt, zadanie domowe – i zapytaj GPT-5, jak może Ci pomóc.
2. Obserwuj, co działa. Co inspiruje uczniów. Co ich nudzi. Co ich zaskakuje.
3. Zapisuj pomysły. Dziel się nimi z innymi nauczycielami.
4. Ucz się na błędach, również tych AI.
5. Wracaj do tego przewodnika, dodawaj do niego swoje notatki. Niech rośnie razem z Tobą.

I najważniejsze – nie będziesz sam.

Choć ChatGPT-5 dopiero zbliża się do oficjalnego debiutu w Polsce, już teraz wielu nauczycieli – tak jak Ty – zaczyna zadawać sobie ważne pytania: Jak mogę z tego skorzystać? Czy to dla mnie? Od czego zacząć?.

Na forach edukacyjnych pojawiają się pierwsze relacje z testów. Powstają wstępne poradniki i robocze scenariusze lekcji. To jeszcze nie fala – ale wyraźny znak, że zmiana nadchodzi.

Masz szansę być jednym z pionierów.

Zacznij testować, eksperymentuj, zadawaj pytania. I kiedy będziesz gotowy – podziel się swoim doświadczeniem z innymi. Co zadziałało? Co było trudne? Co zaskoczyło?

Właśnie w tej wymianie – spokojnej, opartej na praktyce, a nie reklamie – rodzi się prawdziwa wspólnota nauczycieli przyszłości.

I na koniec – zadanie dla Ciebie:

Zaloguj się do GPT-5 i wpisz jedno zdanie:

Jestem nauczycielem. Pomóż mi zrobić coś, czego jeszcze nigdy nie próbowałem.

Niech to będzie Twój nowy początek.

ZAŁĄCZNIK 1: Checklista

10 rzeczy, które możesz zrobić z GPT-5 od razu

Poniższa lista to zestaw praktycznych działań, od których możesz rozpocząć pracę z GPT-5 w roli nauczyciela. Nie wymagają zaawansowanej wiedzy technologicznej, a pozwolą Ci oszczędzić czas, zainspirować się i zadbać o jakość dydaktyczną.

1. **Stwórz kartę pracy dla klasy 6** na temat mitów greckich, zawierającą pytania otwarte, test wyboru, elementy graficzne i propozycje zadań grupowych.
2. **Poproś o pomysł na początek lekcji** (tzw. warm-up): cytat do interpretacji, zagadkę związaną z tematem, pytanie skłaniające do dyskusji.
3. **Wygeneruj quiz do Kahoota lub Wordwalla** na wybrany temat (np. epoki literackie), z odpowiedziami i objaśnieniami.
4. **Stwórz scenariusz lekcji** zgodny z wymaganiami formalnymi: temat, cele w języku ucznia, metody aktywizujące, środki dydaktyczne i zadania.
5. **Poproś o feedback do pracy ucznia** – GPT może wystawić ocenę, wskazać mocne strony i podpowiedzi do poprawy, np. dla wypracowania.
6. **Zadaj pytanie metodyczne**, np.: Jak aktywizować uczniów z ADHD na lekcji o balladzie romantycznej? lub Jak prowadzić debatę w klasie 7?
7. **Przetłumacz tekst dydaktyczny** na język uproszczony, dostosowany do uczniów z dysleksją, ASD lub uczniów obcojęzycznych.
8. **Stwórz treść zaproszenia lub komunikatu** do rodziców, np. na zebranie, wydarzenie szkolne, konsultacje indywidualne.
9. **Poproś o analizę PDF-a**, np. podstawy programowej czy raportu, z wypunktowaniem najważniejszych fragmentów i streszczeniem.
10. **Stwórz własnego GPT**, np. Nauczyciel historii, Kreator testów dla klas 4-6, Specjalista od uczniów SPE – gotowy do pracy z Tobą każdego dnia.

ZAŁĄCZNIK 2: Szablon promptów dla nauczycieli.

Prompt to polecenie, pytanie lub opis sytuacji, które wpisujesz do GPT-5, aby uzyskać pomoc lub materiał. Dobrze sformułowany prompt to klucz do efektywnego wykorzystania AI.

Przykładowe prompty:

Zachowuj się jak nauczyciel klasy [X]. Pomóż mi stworzyć kartę pracy na temat [temat] dla uczniów z [potrzeba edukacyjna], np. dysleksja, spektrum autyzmu, trudności z koncentracją.

Stwórz scenariusz lekcji na temat [temat], z podziałem na: cele ogólne i szczegółowe, metody aktywizujące, środki dydaktyczne, formy pracy, aktywności uczniów.

Wklejam tekst pracy ucznia. Oceń go zgodnie z kryteriami: [np. zgodność z tematem, styl, poprawność językowa, kompozycja]. Dodaj konstruktywny komentarz.

Zachowuj się jak doradca metodyczny. Jakie metody i techniki polecasz do realizacji tematu [temat] w klasie 7? Uwzględnij uczniów o zróznicowanym tempie pracy.

Wygeneruj 3 pytania do dyskusji klasowej na temat [temat] – pytania otwarte, rozwijające myślenie krytyczne.

Zaleca się zapisanie własnych promptów w osobnym pliku, np. **Mój zeszyt promptów**.

ZAŁĄCZNIK 3: Jak stworzyć własnego GPT krok po kroku.

GPTs to spersonalizowane wersje ChatGPT, dostosowane do Twoich potrzeb. Ich stworzenie nie wymaga umiejętności programowania – GPT-5 przeprowadzi Cię przez proces krok po kroku.

Instrukcja:

1. Wejdź na: <https://chat.openai.com/gpts>.
2. Kliknij przycisk **Create** (Utwórz).
3. Nadaj nazwę GPT, np. Polonista do zadań specjalnych lub Asystent klasy 5-6.
4. Opisz GPT, np. Tworzę materiały dydaktyczne z języka polskiego, w tym scenariusze, quizy, pomoce dla uczniów z trudnościami.
5. Wypełnij formularz: GPT zapyta o styl, grupę docelową, specjalne umiejętności, ograniczenia.
6. (Opcjonalnie) Dodaj pliki, np. fragmenty podstawy programowej, gotowe szablony, PDF z wymaganiami.
7. Kliknij Zapisz – GPT jest gotowe do testów.

Gotowego GPT możesz dodać do zakładek, udostępnić współpracownikom lub zmodyfikować w przyszłości.

ZAŁĄCZNIK 4: Przykładowe workflowy z AI dla nauczycieli

Poniższe przykłady pokazują, jak można połączyć GPT-5 z innymi narzędziami, by zautomatyzować rutynowe zadania i usprawnić pracę szkolną.

A. Workflow w n8n – Plan lekcji o poranku

- **Cron** (codziennie o 7:00): uruchamia proces,
- **GPT-5**: generuje plan dnia dla klasy na podstawie tematów z dziennika,
- **Notion**: zapisuje plan jako posta lub notatkę,
- **Telegram**: wysyła gotowy plan do nauczyciela.

B. Workflow w Zapier – Quiz do Google Forms

- **Trigger**: nowy dokument Google Docs z tematem lekcji,
- **GPT-5**: generuje quiz z 5 pytaniami i odpowiedziami,
- **Google Forms**: tworzy automatycznie formularz,
- **Gmail**: wysyła link uczniom i zapisuje wersję PDF.

C. Canva + GPT – Zaproszenie na wydarzenie

- **GPT-5**: tworzy treść zaproszenia na wydarzenie szkolne (np. konkurs, festyn),
- **Canva**: generuje grafikę z wykorzystaniem integracji GPT z Canvą,
- **E-mail**: wysyła zaproszenia w formacie PDF do rodziców.

ZAŁĄCZNIK 5: Miniporadnik: Jak mówić o AI uczniom i rodzicom?

Rozmowa o AI to okazja do budowania kompetencji cyfrowych, etycznych i krytycznego myślenia. Warto prowadzić ją regularnie, jasno i z uwzględnieniem wątpliwości.

1. Kluczowe przesłanie:

AI nie jest ściągą, jest jak kalkulator dla myślenia – pomaga liczyć, ale nie rozwiązuje zadań za nas.

2. Dla uczniów:

- GPT-5 nie jest nieomylny – sprawdzaj fakty.
- AI to narzędzie, którego trzeba używać mądrze.
- uczymy się z AI, nie od AI – nie kopiujemy bez rozumienia.

3. Dla rodziców:

- AI to szansa na rozwój kompetencji przyszłości.
- Uczymy dzieci etycznego i bezpiecznego korzystania z technologii.
- GPT-5 nie zastępuje nauczyciela – wspiera go.

4. W klasie:

- opracuj klasowy **Kodeks korzystania z AI**, np.:
 - Nie kopiujemy bez zrozumienia.
 - Zawsze sprawdzamy informacje.
 - Przyznajemy się do korzystania z AI.
- stosuj projekty z AI, np.:
 - Rozmowa z bohaterem lektury (uczeń zadaje pytania, GPT odgrywa postać).
 - Analiza lektury wsparta przez AI (GPT pomaga, ale nie pisze za ucznia).
- rozmawiaj o zagrożeniach: halucynacje, dezinformacja, uzależnienie.

Ten poradnik może być wykorzystany na zebraniach z rodzicami, godzinach wychowawczych, lekcjach informatyki czy etyki.

Artykuły na stronę Ośrodka wynikające z mini e-booka (5 artykułów)

Tytuł: *GPT-5 zapamiętuje. Ty możesz zapomnieć... i zająć się nauczaniem.*

Jest taki moment w pracy nauczyciela, kiedy człowiek siada po lekcjach i uświadamia sobie, że po raz dziesiąty w tygodniu przepisał niemal ten sam scenariusz, odpowiedział na to samo pytanie, przygotował te same karty pracy z drobnymi zmianami, które i tak zaraz zaginą gdzieś w folderach. To nie jest brak kreatywności. To jest rzeczywistość nauczyciela pracującego z pasją w systemie, który wymaga powtarzalności.

GPT-5 przynosi w tej rzeczywistości przełom, ponieważ nie tylko odpowiada, również **zapamiętuje**.

AI, która Cię zna.

Wyobraź sobie, że otwierasz ChatGPT i on pamięta, że jesteś nauczycielem matematyki w technikum gastronomicznym, że uczysz klasę 3TG, która ma trudności z ułamkami dziesiętnymi, a także, że co wtorek organizujesz lekcję powtórkową metodami aktywizującymi. Pamięta, że lubisz formy escape roomów i quizów.

Nie musisz za każdym razem wszystkiego tłumaczyć od zera. GPT-5 z pamięcią staje się kimś w rodzaju asystenta dydaktycznego, który zna Twój styl, potrzeby uczniów i rytm Twojej pracy. Im częściej z nim rozmawiasz, tym lepiej rozumie, czego od niego oczekujesz. A to oznacza: mniej frustracji, mniej klikania, więcej gotowych rozwiązań skrojonych na miarę Twojej klasy.

Jak to działa? W praktyce i po ludzku.

GPT-5 zapamiętuje nie wszystko, ale to, co uzna za istotne lub co samodzielnie zapiszesz jako informację o sobie. Możesz napisać: Jestem nauczycielem historii w liceum, pracuję z uczniami ze SPE, szczególnie dysleksją. Chcę tworzyć karty pracy z dużą czcionką i małą liczbą tekstu na stronie. GPT zapamięta ten kontekst i przy kolejnej prośbie nie zaproponuje Ci trójstopniowej analizy porównawczej starożytnych cywilizacji, tylko dostosowaną do potrzeb kartę.

To zmienia wszystko. Bo po raz pierwszy masz narzędzie, które nie traktuje Cię jak anonimowego użytkownika, ale jak konkretnego nauczyciela z określonymi realiami pracy.

GPT z pamięcią to GPT ludzki.

Z czasem GPT-5 zaczyna rozumieć, że kiedy piszesz lekcja o Mickiewiczu, to masz na myśli nie suchy życiorys, ale rozmowę o wartościach, o konflikcie pokoleń, o buncie i wolności.

Zaczyna rozumieć, że kiedy prosisz o konspekt lekcji, to nie chodzi Ci o tabelkę, tylko o spójną narrację z pytaniem kluczowym, czasem na refleksję i przestrzenią na improwizację.

Zaczyna rozumieć Ciebie.

A Ty?

Ty możesz zapomnieć o kopiowaniu, o szukaniu w plikach, o pisaniu od nowa. Nie po to, by nie robić nic, ale po to, by znowu mieć czas na to, co najważniejsze: na uczniów, na pomysły, na rozmowę, na zmianę.

W epoce powtarzalności, gdzie edukacja coraz częściej przypomina linię produkcyjną, GPT-5 przypomina Ci, że jesteś kimś więcej niż wytwórcą treści.

Jesteś twórcą sensu.

Zacznij od jednego zdania: Zapamiętaj, że uczę klasę 2B i przygotowuję dla niej cykl lekcji o współczesnej poezji.

I zobacz, jak bardzo może się zmienić Twoja codzienność.

Bo technologia, która Cię rozumie, to nie przyszłość. To współczesność, która czeka na Twoje pierwsze zdanie.

Tytuł: *GPT-5 + n8n, Zapier i Canva – czyli jak zautomatyzować nauczycielską codzienność.*

Jest wtorkowe popołudnie. Wrzucasz do formularza online temat konkursu, a Twoja skrzynka mailowa sama wysyła zaproszenia, arkusz w Google Sheets aktualizuje się automatycznie, a ChatGPT przygotowuje posta do opublikowania w mediach społecznościowych. Brzmi jak fikcja? To już nie przyszłość. To nauczycielska rzeczywistość zautomatyzowana z GPT-5 i narzędziami takimi jak **n8n**, **Zapier** czy **Canva**.

Automatyzacja, która myśli jak Ty.

Nauczyciele są mistrzami wielozadaniowości, ale nawet mistrz potrzebuje odpoczynku. GPT-5, wspierany przez automatyzatory, potrafi przejąć rutynowe działania i wykonywać je zgodnie z Twoim stylem pracy.

Narzędzie – n8n pozwala łączyć różne aplikacje w jeden strumień zadań. Formularz zgłoszeniowy do konkursu? Po kliknięciu: Wyślij dane trafią do arkusza, nauczyciel dostanie powiadomienie na Telegramie, a ChatGPT stworzy automatyczne podziękowanie do wysyłki mailem.

Zapier robi to samo, ale w bardziej intuicyjny sposób, idealny dla tych, którzy wolą prostotę niż złożone scenariusze. A Canva? Pozwoli GPT-5 wstawiać wygenerowane teksty bezpośrednio do szablonów graficznych – od plakatów po karty pracy.

Scena z codzienności: zebranie z rodzicami.

Wyobraź sobie, że zbliża się zebranie z rodzicami. GPT-5 przygotowuje harmonogram i propozycję tematów. Automatyczny system przesyła SMS-y z przypomnieniem. Link do agendy ląduje w mailu, a Ty tymczasem dopijasz herbatę i dopisujesz jedno zdanie refleksji o postępach klasy.

Zautomatyzowane nie znaczy bezduszne. Wprost przeciwnie. To właśnie automatyzacja pozwala Ci wrócić do tego, co najważniejsze – do bycia blisko uczniów, a nie tabel i list.

Przykładowy workflow: Konkurs w 3 kliknięciach.

1. Formularz Google – zbiera zgłoszenia uczniów.
2. n8n/Zapier – wysyła dane do arkusza i informuje nauczyciela.
3. GPT-5 – tworzy podsumowanie zgłoszeń i projekt dyplomów.
4. Canva – generuje graficzne dyplomy gotowe do druku.

Bez biegania z pendrivem, bez kopiowania danych, bez stresu.

A jeśli nie umiesz kodować?

Nie musisz, bo szystko działa na zasadzie wybierz i połącz. Większość procesów ustalisz raz, a potem będą działać same.

Zacznij od jednego prostego przepływu:

- formularz dla uczniów,
- arkusz z listą zgłoszeń,
- mail z potwierdzeniem.

Potem możesz dorzucać kolejne funkcje jak klocki LEGO. GPT-5 – jako silnik treści – może tworzyć komunikaty, instrukcje, nawet podsumowania lekcji.

Twoja technologia, Twoja wolność.

Nie chodzi o to, by robić mniej. Chodzi o to, by robić lepiej.

Narzędzia takie jak GPT-5, n8n, Zapier i Canva nie zastąpią nauczyciela, ale mogą go odciążyć, wspomóc i dać przestrzeń na to, czego żaden algorytm nie robi: na empatię, relację i pasję.

Zacznij od jednego procesu, a potem pozwól sobie na więcej. Twoja codzienność zasługuje na to, by była mniej o plikach, a bardziej o ludziach.

Tytuł: *Jak mówić o AI uczniom i rodzicom – prosto, odpowiedzialnie i bez straszenia.*

Gdy nauczyciel wypowiada słowo sztuczna inteligencja, reakcje bywają skrajne. Uczniowie często reagują entuzjazmem: Czyli mogę oddać wypracowanie, które napisał robot?. Rodzice z kolei łapią się za głowę: Czy moje dziecko jeszcze w ogóle czegoś się nauczy, skoro wszystko zrobi za nie komputer?.

Miedzy zachwytem a lękiem jest przestrzeń dla nas – nauczycieli. To my możemy tę rozmowę poprowadzić inaczej, z empatią, spokojem i odpowiedzialnością. Bez technicznego żargonu, ale z wyobraźnią, bez demonizowania, ale i bez naiwności.

Zacznij od zaufania.

Mów o tym, co znasz. Opowiedz, jak sam korzystasz z AI, co Ci pomaga, co Cię zaskoczyło, czego jeszcze nie wiesz. Pokazuj technologię nie jako zagrożenie, ale jako narzędzie. Jak tablicę interaktywną, kalkulator, wyszukiwarkę. Zaznacz, że AI nie zastąpi myślenia, ale może pomóc uporządkować chaos.

Uczniowie zyskują wtedy wzorzec korzystania z narzędzia, a nie podkładkę pod kombinowanie, a rodzice – poczucie, że nauczyciel panuje nad sytuacją i nie zostawia dziecka sam na sam z czymś, co może zniszczyć edukację.

Opowiadaj, nie wykładaj.

Nie zaczynaj od definicji. Zacznij od pytania: Czy zdarzyło Ci się kiedyś poprosić Google o pomoc w zadaniu domowym?. Albo: Jak myślisz, kto napisał ten tekst? Ja, czy sztuczna inteligencja?

AI to temat, który uruchamia emocje. I bardzo dobrze. Wykorzystaj to do rozmowy, nie do monologu. Zadawaj pytania, szukaj wątpliwości, dziel się własną.

Nie czy, tylko jak.

Największy błąd w rozmowie o AI? Pytać, czy powinniśmy z niej korzystać, to jak pytać, czy można korzystać z alfabetu. Właściwe pytanie brzmi: Jak korzystać z AI z głową? Jak uczyć się samodzielności, gdy GPT podsuwa odpowiedzi? Jak rozwijać refleksyjność, gdy tekst powstaje w sekundę? Jak oceniać ucznia, który korzysta z AI etycznie?

Te pytania warto zadawać razem z uczniami i rodzicami. Nie zawsze musimy mieć gotową odpowiedź, czasem wystarczy wspólnie się zatrzymać i powiedzieć: To jest ważne, pogadajmy o tym..

AI to nie wróg. To kolejny język.

Sztuczna inteligencja to nie system, który chce przejąć kontrolę, to nowy język komunikacji. Dla pokolenia naszych uczniów to będzie narzędzie tak naturalne, jak dla nas Word, a dla naszych nauczycieli długopis. Dlatego uczmy młodych ludzi rozmawiać z AI – nie z pozycji strachu, ale ciekawości, nie z lęku przed błędem, ale z gotowością do eksperymentu.

A rodzicom?

Rodzicom pokazujemy, że AI może wspierać, a nie tylko rozleniwiać. Pokażmy proste przykłady: dziecko korzysta z GPT, by sprawdzić, czy napisało poprawne opowiadanie. Albo prosi AI o przykładowe pytania do lektury. To nie zło, to rozwijanie umiejętności metapoznawczych.

Nie chodzi o to, by dziecko nie używało AI. Chodzi o to, by potrafiło powiedzieć, jak i po co z niej skorzystało.

Tvoja rola? Pomiędzy.

Nie jesteś ani technologicznym kaznodzieją, ani obrońcą przeszłości. Jesteś przewodnikiem. Kimś, kto potrafi zapalić światło w ciemnym tunelu niepewności.

Rozmawiaj. Pokazuj. Oswajaj.

W czasach GPT to nie AI zbuduje relacje z uczniem, a zrobisz to Ty.

Tytuł: *Etyka i AI w szkole – jak nie zgubić człowieka wśród algorytmów.*

Na pierwszym planie: technologia. Błyskawiczny rozwój, algorytmy, generatory, symulacje. Uczeń wpisuje pytanie, GPT-5 oddaje gotowy referat. Nauczyciel wrzuca konspekt, system projektuje całą lekcję.

Ale w tle? W tle pulsuje pytanie, którego nie można pominąć: **czy w tej cyfrowej doskonałości nie zgubimy człowieka?**

Człowiek przed promptem.

Technologia staje się nieodłączną częścią edukacji. To fakt, ale edukacja nie może stać się zakładnikiem technologii, ponieważ szkoła to nie tylko miejsce przekazywania informacji, a przestrzeń budowania człowieczeństwa: relacji, odpowiedzialności, rozwoju.

Wprowadzenie AI do szkoły nie może odbywać się bez refleksji. Każdy prompt, każda automatyzacja, każdy wygenerowany tekst musi mieć zaplecze – pedagogiczne, etyczne, ludzkie.

Etyka jako kompas, nie hamulec.

Nie chodzi o to, by zwalniać rozwój. Chodzi o to, by go ukierunkowywać.

Etyka nie jest przeszkodą a busolą. Pozwala zadać pytania:

1. Czy to, co robię z AI, rozwija ucznia?
2. Czy wzmacnia jego sprawczość, czy ją odbiera?
3. Czy uczymy dzieci odpowiedzialnego korzystania z technologii, czy tylko używania jej do oszczędzania czasu?

Te pytania nie blokują. One oświetlają drogę.

Transparentność, dialog, odpowiedzialność.

Szkoła w epoce AI potrzebuje trzech rzeczy:

Transparentności – jasno mówmy uczniom, kiedy korzystamy z AI, jakie treści zostały wygenerowane i czego oczekujemy od nich.

Dialogu – nie wprowadzajmy AI jako gotowego narzędzia, wprowadzajmy je jako temat rozmowy. Pytajmy, słuchajmy, reagujmy.

Odpowiedzialności – pokazujemy, że każde użycie AI niesie konsekwencje. Technologia nie wyręcza z myślenia, wolno z niej korzystać, ale nie wolno zrezygnować z samodzielności.

Nauczyciel jako przewodnik moralny. W epoce GPT nauczyciel nie traci znaczenia. Zyskuje rolę nie tylko przewodnika po wiedzy, ale przewodnika po wartościach. To Ty pokazujesz, że nie wszystko, co szybkie, jest dobre, że refleksja ma znaczenie, że człowiek zadający pytanie jest ważniejszy niż system, który zna odpowiedź.

Przykład z klasy.

Uczeń przynosi esej, wygenerowany przez GPT. Zamiast postawić jedynekę, pytasz: Co myślisz o tym tekście? Czy się z nim zgadzasz? Jakie byś zmienił argumenty?. Rozpoczynasz rozmowę. Nie oceniasz efektu, tylko proces. To jest etyka w praktyce, to jest wychowanie, nie tylko nauczanie.

Człowiek w centrum

Nie pozwólmy, by technologia przysłoniła to, co najważniejsze. AI może tworzyć treści, ale nie tworzy relacji. Może odpowiadać na pytania, ale nie zadaje tych najważniejszych. Może pisać rozprawki, ale nie przeżywa refleksji.

Dlatego bądźmy przewodnikami. Trzymajmy kierunek. Dbajmy o etykę.

W edukacji ostatecznie chodzi nie o to, jak doskonała jest maszyna, ale jak dobrym człowiekiem stanie się nasz uczeń.

Tytuł: *Jak zacząć pracę z GPT-5 już dziś, nie czekając na wytyczne z góry.*

Są tacy, którzy mówią: Poczekam, aż MEN wyda zalecenia. Albo: Nie ruszam tego, dopóki nie będzie oficjalnego programu. Lek jest zrozumiały. W polskiej szkole nauczyliśmy się, że lepiej nie wychylać się bez zgody z góry. Ale sztuczna inteligencja nie poczeka, uczniowie już z niej korzystają, a rodzice się niepokoją. A świat nie zamierza się zatrzymać.

Zacznij mało, ale zacznij.

Nie musisz od razu tworzyć własnego GPT ani planować całego semestru z AI. Zacznij od jednej rzeczy:

- użyj GPT-5 do przygotowania pytania otwierającego lekcję.
- poproś uczniów, by porównali dwie odpowiedzi: ludzką i AI.
- zapytaj GPT, jak uprościć tekst lektury dla ucznia z dysleksją.

To nie rewolucja, to pierwszy krok, ale to krok, który zmienia tor.

Nie pytaj, czy warto. Pytaj, jak bezpiecznie.

Najczęstszy błąd? Zastanawiać się, czy w ogóle warto. Tymczasem odpowiednie pytanie brzmi: **Jak to robić odpowiedzialnie i mądrze?**

Nie potrzeba zgody z góry, by uczyć dzieci krytycznego myślenia. Nie trzeba instrukcji z ministerstwa, by rozmawiać o tym, co znaczy etyczne korzystanie z narzędzi. Wszystko, czego potrzebujesz, masz już w sobie: zdrowy rozsądek, wyczucie pedagogiczne, doświadczenie w prowadzeniu uczniów przez zmieniający się świat.

Twój pomysł, Twoje tempo.

Nie ma jedynej słusznej drogi wdrażania AI. Możesz zacząć od:

- notatek do lekcji tworzonych przez GPT,
- indywidualnych promptów dla uczniów o różnych potrzebach,
- budowania własnego zbioru bezpiecznych narzędzi,
- rozmów z rodzicami o tym, jak wspierać dzieci w korzystaniu z AI.

To Ty jesteś ekspertem, Ty wiesz, czego potrzebują Twoi uczniowie, Ty decydujesz, od czego zaczniesz.

Przyszłość nie pyta o zgodę.

Zmiany i tak nadejdą, ale możemy je przyjąć na własnych zasadach. Zamiast czekać, aż ktoś tam na górze powie nam, co robić – twórzmy praktyki oddolne. Dzielenie się promptami, refleksjami, przykładami. Spotkania nauczycieli. Minizespoły eksperymentalne. Szkoła, która nie boi się testowania nowych rozwiązań, to szkoła, która przygotowuje uczniów na świat, jaki nadchodzi, nie na świat, który już minął.

Dziś, nie jutro.

Jeśli czytasz ten tekst, to znaczy, że jesteś gotowy. Nie czekaj. Nie chowaj się za niepewnością. Nie musisz wiedzieć wszystkiego. Wystarczy, że zrobisz pierwszy krok. **GPT-5 nie zastąpi nauczyciela, ale nauczyciel, który umie współpracować z GPT, stanie się silniejszy, spokojniejszy i bardziej skuteczny.** Zacznij. Teraz.